

Invloed aardgas op beplantingen

[425.1]

De Studiecommissie „Invloed aardgas op beplantingen” ingesteld door de Nederlandse Vereniging van Hoofden van Gemeentelijke Beplantingen, heeft zijn eerste rapport uitgebracht. De commissie, waarin ook deskundigen uit de gasindustrie en van het Bosbouwproefstation te Wageningen zitting hebben, heeft een enquête ingesteld bij de leden (aan wie het rapport nu is uitgebracht) van de Nederlandse Vereniging van Hoofden van Gemeentelijke Beplantingen, VEG-Gasinstituut en de Vereniging van Gasfabrikanten in Nederland door middel van vragenlijsten. Dit geschiedde om een indruk te krijgen van de invloed van alle factoren, die het boombestand bedreigen, o.a. die van lekkages in het aardgasbuiszennet.

Wat betreft laatstgenoemd punt werden tot 1 april 1968 van 25 gemeenten volledige gegevens ontvangen. In deze gemeenten stierven — op een totaal bomenbestand van ongeveer 172.000 — 2537 bomen, waarbij als oorzaak gas werd vermoed. Van andere gemeenten konden slechts gedeeltelijke gegevens ontvangen worden.

Uit de enquête bleek voorts dat tal van andere oorzaken een nadelige uitwerking op het straatbomenbestand hebben. Dit zijn: profielswijzigingen, nodig voor het gemotoriseerde verkeer, het leggen en verleggen van kabels voor hetzelfde doel, het plaatsen van straatmeubilair en het aanleggen van steeds meer gesloten wegdekken. Voorts heeft het verkeer zelf een ongunstige invloed, o.a. door de verdichting van de ondergrond en door uitlaatgassen, terwijl ook de moderne bebouwing het groei milieu in ongunstige zin beïnvloedt. Tenslotte dragen wisselingen in de grondwaterstand en het klimaat tot een ongunstige situatie bij.

Het aardgas moest ten dele worden gedistribueerd door leidingen, die destijds waren gelegd voor het transport van stadsgas. Van de 21.500 km leidingen in de distributienetten is ongeveer 13.000 km voorzien van zogenaamd loodstriktouwverbindingen. Deze verbindingen hadden bij het vochtige stadsgas een voldoende afdichtende werking, doch voldeden bij het drogere en onder hogere druk gedistribueerde aardgas niet aan de eisen.

Andere oorzaken van lekkages zijn bodembewegingen, als gevolg van het intensieve verkeer en corrosie van de leidingen. Voordat op aardgas werd overgegaan is door de gasbedrijven intensief naar gaslekken gespeurd en grote aantallen werden overal vóór het toelaten van de nieuwe gassoort gedicht. Verschillende methoden van lekzoeken en van het afdichten van lekken worden in het rapport beschreven. Het naarstig speuren en dichten heeft tot gevolg gehad dat het gasverlies aanzienlijk is teruggedrongen. Dadelijk na de overgang op aardgas werd 4 liter per m² buisoppervlak per uur gemeten en enkele jaren na de overgang was dit tot 1 liter per m² per uur gereduceerd. Welke methode men echter ook toepast, het gasbedrijf zal steeds moeten nagaan hoe het effect is geweest en of zich nieuwe lekken hebben gevormd. Aan het opsporen en dichten van gaslekken bij bomen dient — naar de mening van de commissie — een hoge prioriteit te worden gegeven. Hoe sneller een lek wordt ontdekt en gedicht, des te geringer is de verontreiniging van de bodem en des te groter de overlevingskansen van bomen in de omgeving van het lek. Het is gebleken dat bij een verregaande teruggang van het zuurstofgehalte in de bodem niet alleen de boom sterft, maar dat de grond voor langere tijd ongeschikt is zodat een zo ruim mogelijke grondverversing gewenst is.

De commissie zal een volgend rapport publiceren, zodra over nieuwe gegevens wordt beschikt, die waard zijn om aan belanghebbenden ter kennis te brengen.